

Thành ủy Bắc Ninh lãnh đạo tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng

ThS. LÊ XUÂN LỢI

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh; Email: lexuanloi.bacninh12@gmail.com

Tóm tắt: Thành phố Bắc Ninh ở vị trí cửa ngõ phía Bắc của Thủ đô Hà Nội, với nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế, thu hút đầu tư nước ngoài. Trong những năm qua, Đảng bộ Thành phố luôn coi phát triển kinh tế là nhiệm vụ chính trị trọng tâm, đưa Bắc Ninh đạt nhiều thành tựu trong tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng và đẩy mạnh đô thị hóa. Bài viết khái quát vai trò lãnh đạo của Thành ủy Bắc Ninh trong lãnh đạo tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng và những kết quả đạt được, từ đó nêu một số phương hướng tăng cường công tác này trong thời gian tới.

Từ khóa: Thành ủy Bắc Ninh; tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng; vai trò lãnh đạo của Đảng.

1. Chủ trương của Đảng về tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng

Tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng là chủ trương lớn được Đảng ta khởi xướng từ Đại hội XI (năm 2011) nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng. Tại Đại hội XI, Đảng ta xác định: "Chuyển đổi mô hình tăng trưởng từ chủ yếu phát triển theo chiều rộng sang phát triển hợp lý giữa chiều rộng và chiều sâu, vừa mở rộng quy mô, vừa chú trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả, tính bền vững"⁽¹⁾. Đây là bước chuyển quan trọng, thể hiện quyết tâm của Đảng trong việc thoát khỏi mô hình tăng trưởng dựa vào khai thác tài nguyên và lao động giá rẻ, vốn không còn phù hợp với bối cảnh kinh tế mới.

Tại Đại hội XII (năm 2016), Đảng ta tiếp tục làm rõ nội hàm của đổi mới mô hình tăng trưởng: "Kết hợp có hiệu quả phát triển chiều rộng với chiều sâu, chú trọng phát triển chiều sâu, nâng cao chất lượng tăng trưởng và sức cạnh tranh trên cơ sở nâng cao năng suất lao động, ứng dụng tiến bộ khoa học - công nghệ, đổi mới và sáng tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát huy lợi thế so sánh và chủ động hội nhập quốc tế, phát triển nhanh và bền vững"⁽²⁾. Điểm nhấn tại Đại hội này là sự nhấn mạnh vai trò của khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo như động lực chính thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, trong khi vẫn đảm bảo yếu tố phát triển bền vững.

Tới Đại hội XIII (năm 2021), trước yêu cầu mới trong bối cảnh chuyển đổi số, Đảng ta khẳng định: "Đổi mới mô hình tăng trưởng, cơ cấu lại nền kinh tế; đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển đất nước nhanh, bền vững"; "Cơ cấu lại kinh tế vùng, đổi

mới thể chế liên kết giữa các địa phương trong vùng (...) phát huy vai trò các vùng kinh tế động lực và các đô thị lớn"⁽³⁾. Đồng thời: "Cơ cấu lại nền kinh tế, phát triển kinh tế số, xã hội số, coi đây là nhân tố quyết định để nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh"⁽⁴⁾.

Qua các kỳ Đại hội, có thể thấy nội dung tái cơ cấu kinh tế và đổi mới mô hình tăng trưởng đã được bổ sung và hoàn thiện phù hợp với bối cảnh và thách thức của từng giai đoạn. Đại hội XI (2011) là bước khởi đầu, nhấn mạnh vào chuyển đổi từ tăng trưởng dựa trên khai thác tài nguyên và lao động giá rẻ sang một mô hình cân bằng giữa chiều rộng và chiều sâu. Tuy nhiên, các nội dung cụ thể về cách thực hiện chưa được định hình rõ ràng, chủ yếu dừng lại ở mức định hướng. Đại hội XII (2016) đã làm rõ hơn các nội dung thực hiện, như chú trọng năng suất lao động, ứng dụng khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo. Đây là bước tiến quan trọng trong việc xác định các yếu tố cần thiết để nâng cao sức cạnh tranh của nền kinh tế. Đến Đại hội XIII (2021) đã bổ sung các yếu tố mới như kinh tế số, xã hội số và cơ cấu lại kinh tế vùng, nhấn mạnh vai trò của thể chế liên kết vùng và các vùng kinh tế động lực. Điều này phản ánh sự chuyển đổi sâu sắc trong bối cảnh kinh tế số và yêu cầu của hội nhập quốc tế.

2. Một số thành tựu của Thành ủy Bắc Ninh trong công tác lãnh đạo tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng ở địa phương

Một là, Thành ủy xác định tầm nhìn chiến lược, ban hành các nghị quyết, chương trình, kế hoạch về phát triển kinh tế theo hướng tái cơ cấu, đổi mới mô hình tăng trưởng.

Quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng về đổi mới

mô hình tăng trưởng, tái cơ cấu nền kinh tế, Thành ủy Bắc Ninh đã đề ra tầm nhìn dài hạn và lộ trình chuyển đổi mô hình tăng trưởng phù hợp với bối cảnh địa phương. Mỗi giai đoạn được điều chỉnh chiến lược để thích ứng với xu thế phát triển toàn cầu như kinh tế số, phát triển bền vững, và hội nhập quốc tế sâu rộng. Thành ủy Bắc Ninh đã đưa nội dung phát triển kinh tế, tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng vào xuyên suốt trong nội dung nghị quyết các kỳ đại hội, coi đó là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của toàn Thành phố.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố Bắc Ninh lần thứ XXII (nhiệm kỳ 2020 - 2025) đã đề ra định hướng phát triển kinh tế - xã hội toàn diện, trong đó tập trung chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo chiều sâu, phù hợp với đặc thù kinh tế đô thị. Cụ thể, mục tiêu được nhấn mạnh là: "Đến năm 2025, cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch theo hướng kinh tế đô thị; xây dựng Thành phố Bắc Ninh văn minh, hiện đại, giàu bản sắc văn hóa"⁽⁹⁾. Thành phố hướng đến cơ cấu kinh tế hiện đại, tập trung vào ngành thương mại - dịch vụ với vai trò là động lực chính. Cùng với đó, các ngành dịch vụ giá trị cao như tài chính, ngân hàng, logistics, thương mại điện tử, và công nghệ thông tin được chú trọng đầu tư, nhằm tăng sức cạnh tranh và thu hút nguồn lực trong nước lẫn quốc tế. Bắc Ninh phấn đấu trở thành đô thị loại I trực thuộc Trung ương, là hình mẫu về thành phố thông minh, với hạ tầng đồng bộ, giao thông thông suốt, và môi trường sống chất lượng cao. Quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế tập trung vào chiều sâu, tăng tỷ trọng các ngành công nghiệp sạch, công nghệ cao và dịch vụ chất lượng cao, hướng đến nền kinh tế dựa trên tri thức, ứng dụng công nghệ, và thân thiện với môi trường.

Với chiến lược rõ ràng và quyết tâm cao độ, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XXII đã tạo tiền đề vững chắc để thành phố Bắc Ninh phát triển kinh tế, xứng tầm trung tâm kinh tế - văn hóa của tỉnh cũng như của toàn vùng.

Hai là, Thành ủy Bắc Ninh lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện các giải pháp quy hoạch, cải cách hành chính và chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhằm thúc đẩy phát triển thương mại - dịch vụ trên địa bàn.

Dưới sự tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt của Thành ủy, Thành phố đã có sự phát triển vượt bậc về kinh tế. Trong giai đoạn 2013 - 2021, kinh tế tăng trưởng bình quân 13,6%/năm; tính đến năm 2021, quy mô nền kinh tế gấp 2,6 lần so với năm 2013; thu nhập bình quân đầu người tính theo GRDP đạt mức 7.696 USD, gấp 1,7 lần năm 2013; thu ngân sách thành phố gấp 5,7 lần so

với năm 2013⁽⁶⁾. Cơ cấu kinh tế Thành phố Bắc Ninh chuyển dịch rõ nét từ nông nghiệp sang công nghiệp và dịch vụ, trong đó nhóm ngành công nghiệp và xây dựng, nhóm ngành dịch vụ phát triển nhanh chóng và chiếm tỷ trọng lớn (99%) trong nền kinh tế. Giai đoạn 2016 - 2021, nhóm ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản giảm dần tỷ trọng, duy trì dưới mức 1% (Nguồn: Tổng hợp Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội Thành phố Bắc Ninh các năm 2016 - 2021) trong cơ cấu nền kinh tế. Điều này cho thấy sự thay đổi linh hoạt và hợp lý trong phân bổ các nguồn lực kinh tế, phù hợp với định hướng đô thị hóa và công nghiệp hóa của tỉnh.

Thành ủy cũng tích cực chỉ đạo UBND Thành phố hỗ trợ, tạo điều kiện giải quyết vướng mắc, tháo gỡ các nút thắt trong thực hiện thủ tục hành chính, giải phóng mặt bằng, tạo điều kiện để doanh nghiệp, nhà đầu tư thuận lợi tiếp cận thông tin; nỗ lực đơn giản hóa các thủ tục hành chính, rút ngắn quy trình thủ tục, tiết kiệm thời gian, chi phí cho cả người dân và doanh nghiệp.

Đồng thời, Thành ủy Bắc Ninh đã chỉ đạo đẩy mạnh đầu tư phát triển các lĩnh vực dịch vụ, đặc biệt là các ngành dịch vụ chất lượng cao như giáo dục, y tế, thương mại và logistics. Sự gia tăng của các trung tâm thương mại, hệ thống logistics hiện đại và các dịch vụ hỗ trợ khác phục vụ các khu công nghiệp giúp tăng tỷ trọng ngành dịch vụ trong cơ cấu kinh tế, đồng thời cải thiện đời sống và chất lượng dịch vụ cho người dân địa phương.

Ngoài ra, Thành ủy Bắc Ninh đã chỉ đạo tổ chức rà soát, đánh giá thực trạng các chợ, triển khai từng bước chuyển đổi mô hình quản lý, khai thác một số chợ trên địa bàn, đồng thời triển khai xây dựng nhiều mô hình kinh tế đô thị, như mô hình tuyến phố chuyên doanh theo ngành hàng, tuyến phố đêm, tạo dấu ấn và bước đầu đưa mô hình kinh tế đêm vào thúc đẩy phát triển lĩnh vực thương mại - dịch vụ trên địa bàn Thành phố.

Ba là, Thành ủy lãnh đạo tăng cường áp dụng khoa học - công nghệ, kỹ thuật hiện đại vào sản xuất, phát triển kinh tế.

Thành ủy Bắc Ninh đã tích cực chỉ đạo chuyển đổi các vùng nông nghiệp truyền thống sang các mô hình nông nghiệp công nghệ cao và thân thiện với môi trường, tập trung vào các cây trồng có giá trị cao. Nâng cao hiệu quả sản xuất, tăng thu nhập cho người dân và đáp ứng tốt hơn yêu cầu phát triển bền vững. Kết quả là diện tích canh tác nông nghiệp giảm, nhưng giá trị sản xuất nông, lâm nghiệp, thủy sản trên địa bàn thành phố liên tục tăng, năm 2023 (theo giá so sánh năm 2010) đạt

671 tỷ đồng, tăng 4,3% so với cùng kỳ⁽⁷⁾.

Toàn thành phố hiện có 3 cơ sở canh tác nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao với diện tích gần 7 hecta, trong đó áp dụng một số công nghệ nông nghiệp hiện đại như sử dụng thiết bị bay không người lái, máy cấy lúa, hệ thống cảm biến đo lường và điều chỉnh chế độ dinh dưỡng cho cây trồng; xây dựng một số mô hình chăn nuôi đạt chuẩn Vietgap, v.v.., đến nay thành phố đã có hàng chục sản phẩm OCOP đủ điều kiện.

Bốn là, Thành ủy lãnh đạo đẩy nhanh quá trình đô thị hóa và phát triển cơ sở hạ tầng.

Với vị thế là đô thị lõi của tỉnh, Thành phố Bắc Ninh đã triển khai nhiều chương trình, kế hoạch phát triển cơ sở hạ tầng đô thị, bộ mặt đô thị có sự thay đổi toàn diện. Thành ủy, HĐND, UBND Thành phố đã tập trung chỉ đạo, thực hiện công tác quy hoạch đô thị theo Quy hoạch chung đô thị Bắc Ninh đến năm 2045; quản lý đầu tư xây dựng cơ bản, nâng cao hiệu quả sử dụng vốn đầu tư công, nâng cấp hệ thống hạ tầng giao thông, viễn thông ngày càng hiện đại.

Bên cạnh đó, Thành ủy đã chỉ đạo UBND Thành phố triển khai nhiều biện pháp linh hoạt nhằm xây dựng thành phố thông minh, an toàn: Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, điều hành công việc và giao tiếp với người dân, như: xây dựng và vận hành Trung tâm dữ liệu thành phố thông minh, cổng dịch vụ công trực tuyến, cổng thông tin điện tử, kênh Zalo; khắc phục tình trạng thiếu, chậm thông tin. Thành phố cũng đã triển khai lắp đặt hệ thống hơn 640 camera an ninh tại 19 phường trên địa bàn, hỗ trợ công tác giám sát, bảo đảm an ninh trật tự; thực hiện thu thập dữ liệu và quản lý cây xanh trên địa bàn thành phố bằng phần mềm chuyên biệt⁽⁸⁾.

Năm là, Thành ủy chỉ đạo chính quyền các cấp, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tăng cường phối hợp kiểm tra, giám sát công tác phát triển kinh tế - xã hội gắn với bảo vệ môi trường và phát triển bền vững.

Trong quá trình lãnh đạo phát triển kinh tế, Thành ủy Bắc Ninh luôn quan tâm chỉ đạo công tác bảo vệ môi trường, tập trung chỉ đạo giải quyết các vấn đề về ô nhiễm môi trường.

Đối với một số điểm nóng về môi trường trên địa bàn Thành phố như hoạt động sản xuất giấy tại phường Phong Khê, Thành ủy đã sát sao chỉ đạo UBND Thành phố liên tục kiểm tra, kiểm soát, xử phạt nghiêm các trường hợp vi phạm; đồng thời tổ chức triển khai lộ trình di dời cơ sở sản xuất gây ô nhiễm, bảo đảm yếu tố môi

trường bền vững. Ngoài ra, Thành ủy cũng chỉ đạo chính quyền các cấp tăng cường các biện pháp bảo vệ tài nguyên, thực hiện kiểm tra hoạt động khai thác, tập kết cát, sỏi lòng sông, rà soát, giải tỏa và xử lý đối với các hoạt động tập kết bến bãi trái phép trên địa bàn.

Những thay đổi này cho thấy sự nỗ lực và định hướng rõ ràng của Bắc Ninh trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tận dụng tối đa các lợi thế về địa lý và nguồn lực để phát triển bền vững, nâng cao vị thế kinh tế trong vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng trên địa bàn Thành phố Bắc Ninh thời gian qua còn bộc lộ một số hạn chế và thách thức cần khắc phục, giải quyết:

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo ở cấp ủy một số địa phương, đơn vị trên địa bàn Thành phố còn chưa quyết liệt, sâu sát, thiếu sự kiểm tra, đôn đốc. Một số chính sách, quy định của Trung ương, của tỉnh liên quan đến công tác quản lý tài nguyên, quản lý xây dựng cơ bản, như đấu giá quyền sử dụng đất, giải phóng mặt bằng, khi triển khai ở cấp Thành phố còn gặp vướng mắc, thiếu hướng dẫn thực hiện đầy đủ, khiến tiến độ triển khai còn chậm.

Quá trình đô thị hóa nhanh cũng gây tác động không nhỏ tới chất lượng môi trường tự nhiên và môi trường sống của người dân. Vấn đề ô nhiễm môi trường ở một số làng nghề, doanh nghiệp sản xuất tuy đã được quan tâm chỉ đạo giải quyết nhưng vẫn chưa được xử lý triệt để. Tốc độ đô thị hóa nhanh kéo theo sự gia tăng nóng về dân số trên địa bàn, dẫn đến thiếu hụt tạm thời về cơ sở vật chất, nguồn lực ở một số lĩnh vực như giáo dục, y tế, văn hóa, làm gia tăng nguy cơ mất an ninh, trật tự, đòi hỏi Thành ủy có những chỉ đạo kịp thời, sát sao hơn.

Chuyển đổi mô hình sản xuất nông nghiệp ở một số nơi còn hạn chế, tỷ lệ ứng dụng công nghệ cao trong nông nghiệp còn thấp. Một số sản phẩm nông nghiệp, thủ công của các doanh nghiệp, làng nghề còn khó tiêu thụ, chưa bảo đảm đầu ra. Hệ thống chợ trên địa bàn thành phố tuy đã được quan tâm xây mới, cải tạo, tuy nhiên hiệu quả hoạt động ở một số nơi còn chưa cao, công tác quản lý chợ chưa khoa học, đồng bộ. Đây là những khó khăn mà Thành ủy cần thẳng thắn nhìn nhận, tích cực chỉ đạo khắc phục.

3. Phương hướng tăng cường sự lãnh đạo của Thành ủy Bắc Ninh trong quá trình tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng

Một là, tăng cường vai trò lãnh đạo của Thành ủy

và các cấp ủy đảng trực thuộc đối với công tác phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Trong công tác thực hiện, cần bám sát chủ đề công tác, mục tiêu, nhiệm vụ của từng năm đã được Đảng ủy, HĐND, UBND thành phố thông qua. Các cấp ủy đảng ở cơ sở cần làm tốt hơn nữa công tác nắm tình hình, kịp thời phát hiện các vấn đề bất cập mới nảy sinh trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương; kịp thời tham mưu cho đảng ủy cấp trên.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của Thành ủy về việc tiếp tục hoàn thiện hệ thống thể chế, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, tạo môi trường đầu tư kinh doanh ổn định, thông thoáng để thu hút đầu tư trong và ngoài nước. Tăng cường cơ chế hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp trong lĩnh vực sản xuất, kinh doanh và nông nghiệp, giúp doanh nghiệp tiếp cận các chính sách ưu đãi để đẩy nhanh tốc độ phục hồi và bứt phá tăng trưởng kinh tế. Tăng cường quản lý, giám sát về tài nguyên - môi trường, chú trọng hơn nữa công tác xử lý môi trường trên địa bàn thành phố.

Ba là, Thành ủy tăng cường lãnh đạo công tác chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ cao, ứng dụng khoa học - công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, tiếp tục nâng tỷ lệ số hóa, rút ngắn quy trình, thời gian xử lý, giải quyết các thủ tục, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp.

Bốn là, Thành ủy lãnh đạo các cấp chính quyền mở rộng hợp tác, trao đổi kinh nghiệm trong và ngoài nước theo cấp hành chính và theo từng lĩnh vực cụ thể. Thành phố cần đẩy mạnh hợp tác, trao đổi kinh nghiệm với các tỉnh trong Vùng kinh tế trọng điểm Bắc bộ (gồm Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh, Hải Dương, Hưng Yên, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh), tăng cường liên kết vùng, nâng cao giá trị và lợi thế cạnh tranh cho sản phẩm, dịch vụ của địa phương. Đồng thời, mở rộng giao lưu, hợp tác, trao đổi kinh nghiệm quốc tế. Hiện Thành phố đã và đang triển khai hợp tác với một số địa phương, như Thành phố Busan, tỉnh Gyeongsangbuk - Hàn Quốc, tỉnh Quảng Tây - Trung Quốc.

Năm là, tăng cường phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội trên địa bàn Thành phố đối với phát triển kinh tế - xã hội, thực hiện tái cơ cấu kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng. Các cấp ủy cần tăng cường kiểm tra, giám sát quá trình thực hiện các mục tiêu tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội và môi trường sống của người dân, lãnh đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Thành phố tăng cường phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội giám

sát việc thực hiện các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội của thành phố, kịp thời phát hiện các vi phạm trong công tác sản xuất, kinh doanh, cung ứng dịch vụ; cùng với công đoàn các cấp giám sát, bảo đảm quyền lợi cho công nhân trong các khu, cụm công nghiệp. Tăng cường chỉ đạo các tổ chức chính trị - xã hội như Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên thực hiện tốt hơn nữa công tác tuyên truyền, vận động nhân dân trong thực hiện các mục tiêu tăng trưởng.

Thành phố Bắc Ninh là đô thị lõi, trung tâm chính trị - hành chính, kinh tế - xã hội của tỉnh Bắc Ninh. Quán triệt chủ trương của Đảng về tái cơ cấu nền kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng, trong những năm qua, Thành ủy đã tập trung chỉ đạo các cấp chính quyền thành phố Bắc Ninh ban hành nhiều chủ trương, chính sách, thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội theo hướng nhanh, bền vững, hoàn thành các mục tiêu phát triển kinh tế, bảo đảm an sinh xã hội cho người dân. Nhờ đó, nhóm ngành dịch vụ, sản xuất, kinh doanh chiếm đa số trong cơ cấu nền kinh tế hiện nay; nông nghiệp phát triển theo chiều sâu, giảm quy mô canh tác, đồng thời tăng sản lượng, chất lượng sản phẩm nông nghiệp; bộ mặt đô thị có những chuyển biến rõ nét, góp phần đưa tỉnh Bắc Ninh trở thành một trong những tỉnh có nền kinh tế trong nhóm dẫn đầu cả nước./.

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia, H., tr.107.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., tr.87.

(3), (4) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., T.I, tr.120-122, 214.

(5) Thảo Nguyên - Yên Ngọc, *Thành phố Bắc Ninh sau nửa nhiệm kỳ Đại hội*, Báo Bắc Ninh, 18/7/2023, <https://www.baobacninh.com.vn/news/-/details/20182/thanh-pho-bac-ninh-sau-nua-nhiem-ky-ai-hoi>.

(6) UBND Thành phố Bắc Ninh, *Báo cáo tình hình kinh tế - xã hội và công tác chỉ đạo, điều hành của UBND Thành phố năm 2021; nhiệm vụ và giải pháp năm 2022*.

(7) UBND Thành phố Bắc Ninh, *Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và điều hành của UBND thành phố năm 2023; Phương hướng, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2024*.

(8) Hoàng An, *Xây dựng thành phố Bắc Ninh xanh, thông minh, phát triển bền vững*, Sở Xây dựng Bắc Ninh, <https://sxd.bacninh.gov.vn/news/-/details/57404/xay-dung-thanh-pho-bac-ninh-xanh-thong-minh-phat-trien-ben-vung-68868639>, ngày 10/5/2024.